

**WAT TE DOEN
ALS IEMAND
UIT JE GEZIN
STERFT**

OCMW GRIMBERGEN

Achtste druk OCMW-brochure
"Wat te doen als iemand uit je gezin sterft?"

Grimbergen, december 2016

Wij zijn er ons van bewust dat dit boekje niet volledig kan zijn. Daarom vind je in deze brochure verschillende contact-adressen waar je terecht kunt voor verdere inlichtingen.

Graag bedanken we de in deze brochure vermelde instanties die onze informatie nakeken en ons de nodige aanpassingen bezorgden.

Afscheid nemen van iemand die je lief hebt, is zwaar om te verwerken.

Toch zijn er meteen een aantal concrete zaken die moeten geregeld worden.

Met deze informatiegids willen we je wegwijs maken in de vele administratieve verplichtingen.

De brochure stelden we samen met de begrafenisondernemers uit onze gemeente op punt.

De maatschappelijk werkers van onze diensten kunnen je ook bijstaan met informatie en je steunen.

Ons oprecht medeleven.

Namens het OCMW

Muriel Van Schel
secretaris

Trui Olbrechts
voorzitter

WAT VIND JE IN DEZE BROCHURE?

I. Eerste schikkingen	3
Aangeven van het overlijden - regeling begraving of crematie - de begraafplaats - wie moet je op korte termijn verwittigen van het overlijden	
II. Wat moet je financieel in orde brengen?	9
Verwittig je financiële instelling - vrijmaken van de geblokkeerde rekeningen - begrafenisvergoeding - ziekenfonds	
III. Pensioenen en tegemoetkomingen	15
Uitbetaling laatste pensioen - overlevingspensioen - aanvraag overlevingspensioen - voorschotten op het pensioen - renten en tegemoetkomingen	
IV. De nalatenschap	21
Testament - aanvaarding of verwerping nalatenschap, aangifte nalatenschap, erfrechtbelasting, verdeling nalatenschap	
V. Specifieke situaties	29
Minderjarige kinderen - overlijden van een kind - overlijden na een arbeidsongeval of beroepsziekte - overlijden door verkeersongeval, verdacht of gewelddadig overlijden - overlijden in het buitenland	
VI. Praktische informatie	36
Afstaan van organen - personenbelasting - auto en andere motorvoertuigen - uitvaartverzekering	
VII. Hulp voor de nabestaanden	41
Hulp van het OCMW - begeleidende hulp - zelfhulpgroep ouders van overleden kind - jongerenwerking - zelfhulpgroep weduwen en weduwnaars - voor nabestaanden na zelfdoding	
Meer weten	48

I. De eerste schikkingen

1. Aangeven van het overlijden
2. Regeling begraving of crematie
3. De begraafplaats
4. Wie moet je op korte termijn verwittigen van het overlijden?

Bij een overlijden moet er veel geregeld worden: het overlijden aangeven, de begrafenisplechtigheid, het drukken van de doodsbrieven... De begrafenisondernemer neemt deze taken meestal op zich.

Afscheid nemen is een ingrijpend gebeuren. Bespreek daarom duidelijk jouw **wensen en verwachtingen** met de begrafenisondernemer over het verloop van de plechtigheid, de plaats waar de overledene wordt opgebaard,...

1. Aangeven van het overlijden

Het overlijden moet aangegeven worden op de dienst burgerlijke stand van de gemeente waar de persoon overleed.

■ DOOR WIE

De **begrafenisondernemer** zorgt gewoonlijk voor de aangifte van het overlijden.

De documenten die je hiervoor nodig hebt, zijn:

- attest van geneesheer die het overlijden vaststelde;
- identiteitskaart en trouwboekje van de overledene;
- bij crematie: het attest van de beëdigd geneesheer.

Verder regelt de begrafenisondernemer de formaliteiten van vervoer, begraving, toelating tot begraving, crematie enz.

Om een zicht te krijgen op de kosten kun je een prijsofferte vragen aan de begrafenisondernemer want de prijzen kunnen sterk verschillen.

■ UITTREKSELS UIT DE OVERLIJDINGSAKTE

Na de aangifte kun je **bij de gemeente** de uittreksels uit de overlijdensakte opvragen. De begrafenisondernemer zal ze je bezorgen. De uittreksels heb je nodig voor o.a. de werkgever of pensioenkas, de verzekeringsmaatschappijen, enz.

Bijkomende uittreksels kun je opvragen bij de dienst burgerlijke stand van de woonplaats van de overledene.

Bij een overlijden buiten Grimbergen, moet de gemeente eerst het officiële attest ontvangen van de gemeente waar het overlijden plaatsvond. Je kunt best vooraf telefonisch informeren of de gemeente het attest reeds ontvangen heeft.

■ LAATSTE WILSBESCHIKKING

Iedereen kan **bij de dienst burgerlijke stand** van zijn gemeente, met een eenvoudige brief, zijn laatste wilsbeschikking over begraving of crematie en het ritueel van de uitvaartplechtigheid laten inschrijven in het bevolkingsregister.

Bij de aangifte van het overlijden controleert de gemeente of de overledene een wilsbeschikking liet registeren.

INFO

Dienst burgerlijke stand

Prinsenstraat 3, 1850 Grimbergen, 02 260 12 75

open: 8 - 11.30 u. alsook

donderdagavond: 16.30 - 19.15 u.

woensdagnamiddag: 13 - 16 u.

e-mail: burgerlijkestand@grimbergen.be

www.grimbergen.be > gemeentediensten

2. Regeling begraving of crematie

De begrafenisondernemer regelt meestal de begraving of crematie.

De begraving of crematie mag slechts plaatsvinden na schriftelijke toelating en ten vroegste 24 uur na het overlijden. Bij de aangifte van het overlijden deel je de aanvraag tot cremeren mee.

Bij overlijden door een ongeval of bij een verdacht of gewelddadig overlijden, dient de Procureur des Konings een attest af te leveren, waarbij hij verklaart dat hij zich niet verzet tegen crematie.

Euthanasie die aan de wettelijke voorwaarden voldoet, wordt gelijkgesteld met een natuurlijke dood.

- **bij de begrafenisondernemer**
- **www.crematie.be**: nuttige info over crematie en de lijst van crematoria

3. De begraafplaats

■ GEMEENTELIJKE BEGRAAFPLAATS

Op de gemeentelijke begraafplaatsen zijn 4 vormen van begraving mogelijk:

- begraving in volle grond of in grafkelder;
- bijzetting in het columbarium;
- asverstrooiing;
- begraving van de urne.

Je kunt ook kiezen voor een verstrooiing, bewaring of begraving van de as buiten de gemeentelijke begraafplaatsen.

■ MET OF ZONDER GRAFCONCESSIE

Je kunt kiezen voor begraving met of zonder grafconcessie:

- een cel in een columbarium (1, 2 of 3 personen);
- een perceel grond met grafkelder (2 of 3 personen);
- een perceel grond zonder grafkelder (1 persoon);
- een perceel grond met urnekelder (2, 3 personen).

■ TERMIJN

De termijn voor begraving zonder concessie is vastgesteld op 10 jaar. Bij een concessie met of zonder grafkelder is de maximumduur 25 jaar. De eeuwigdurende concessies werden afgeschaft.

De afmetingen van de grafsteen zijn in een gemeentelijk reglement vastgelegd.

Let op. Hou bij je keuze rekening met het decreet op de **grafrust**: het is niet mogelijk om binnen 10 jaar na begraving de wijze van teraardebestelling te wijzigen.

De begrafenisondernemer kan je helpen bij het maken van een keuze.

Dienst burgerlijke stand

Prinsenstraat 3, 1850 Grimbergen, 02 260 12 75

open: 8 - 11.30 u. alsook

donderdagavond: 16.30 - 19.15 u.

woensdagnamiddag: 13 - 16 u.

e-mail: burgelijkestand@grimbergen.be

www.grimbergen.be > gemeentediensten

4. Wie moet je op korte termijn verwittigen van het overlijden?

■ DE BANK

De bank, spaarkas, bpost bank van de overledene **en** van de huwelijkspartner moet je onmiddellijk verwittigen (zie deel II blz. 10).

■ INKOMEN

Instanties van wie de overledene een inkomen kreeg:

- Pensioenkas of werkgever (zie deel III Pensioenen blz.16);
- Tegemoetkoming aan personen met een handicap:
De dienst wordt automatisch van het overlijden op de hoogte gebracht door de Kruispuntbank.
FOD Sociale Zekerheid, Kruidtuinlaan 50 bus 150,
1000 Brussel, gratis nummer: 0800 987 99 (8.30 - 12 u.)
www.handicap.fgov.be of handicap.belgium.be
- Oefende de overledene een zelfstandige activiteit uit, dan kan de boekhouder de praktische regelingen treffen zoals schrapping uit handelsregister, enz.

■ HET ZIEKENFONDS (zie deel II blz. 14)

Als je via het lidmaatschap van je partner verzekerd was, vraag je zo snel mogelijk een eigen lidmaatschap aan.

■ AUTO

Voor een auto of ander motorvoertuig verwittig je de dienst Mobiliteit en vervoer (zie deel VI blz. 39).

■ DE VERZEKERINGSMAAATSCHAPPIJ

Verwittig onmiddellijk de maatschappijen van de levensverzekering, overlijdensverzekering, schuldsaldoverzekering, pensioensparen, groepsverzekering en breng ook de brandverzekering, familiale polis, autoverzekering op de hoogte.

■ DE HUISEIGENAAR

- De **huurovereenkomst** loopt gewoon door wanneer de huurder of verhuurder overlijdt. De erfgenamen nemen alle rechten en verplichtingen over. Wens je de overeenkomst niet verder te zetten, dan kun je de huurovereenkomst slechts beëindigen door de gewone opzeggingsregeling, tenzij een speciale opzegtermijn is voorzien.
- Bij de huur van een **sociale woning**, verwittig je de sociale woningmaatschappij van je gewijzigde gezinssituatie. Als door het overlijden het gezinsinkomen daalt, kun je een herziening van de lopende huurprijs vragen.

■ DE NUTSVOORZIENINGEN EN INSTANTIES WAARBIJ DE OVERLEDENE ABONNEE OF LID WAS

- gas- en elektriciteitsmaatschappij;
- watervoorzieningsmaatschappij;
- kabel tv;
- telefoon, gsm, internetaansluiting;
- dag- en weekbladen: uitgever verwittigen.

Als je de contracten van de overledene wil verderzetten, deel je dit mee aan de maatschappij. Vermeld steeds het abonnementsnummer.

■ DENK OOK AAN

- Inleveren van het rijbewijs en de identiteitskaart van de overledene (gebeurt meestal bij de aangifte van het overlijden).
- Bezorg ook alle voordeelbewijzen op naam van de overledene terug aan de betrokken instanties (bv. parkeerkaart).

II. Wat moet je financieel in orde brengen?

1. Verwittig de financiële instelling
2. Vrijmaken van de geblokkeerde rekeningen
3. Begrafenisvergoeding
4. Ziekenfonds

1. Verwittig je financiële instelling

De financiële instellingen waar de overledene klant was (bank, spaarkas of bpostbank) dien je onmiddellijk van het overlijden in te lichten. Vraag je financiële instelling hoe je opnieuw over het geld kunt beschikken.

■ VERWITTIG DE BANK, SPAARKAS OF BPOST BANK

De financiële instellingen zijn verplicht om bij een overlijden alle rekeningen, spaarboekjes,... op naam van de overledene alsook van de huwelijkspartner **tijdelijk te blokkeren** tot er meer duidelijkheid is over wie de erfenis toekomt.

Ook volmachten vervallen en bankkluizen worden verzegeld.

Bij een rekening bij bpost bank hun je het overlijden samen met het rekeningnummer en een kopie van de overlijdensakte melden aan je postkantoor die dan bpost bank verwittigt.

Vermeld best de **oorzaak van het overlijden**. De meeste financiële instellingen hebben polissen afgesloten voor hun klanten, bv. een vergoeding bij overlijden door ongeval.

■ BETALING VAN NOODZAKELIJKE REKENINGEN

Als echtgeno(o)te en wettelijk samenwonende kun je na het overlijden van je partner tot de helft van het bedrag dat op alle rekeningen staat afhalen voor de dagdagelijkse uitgaven. Het bedrag wordt als voorschot beschouwd op de verdeling van de nalatenschap. Let wel: het maximumbedrag van 5.000 euro mag je niet overschrijden.

Sancties bij overschrijden van het maximumbedrag

- Op de som die je boven het maximumbedrag van 5000 euro afhaalde, verlies je als langstlevende je rechten. Je zal dit moeten terugbetalen aan de andere erfgenamen.
- Overschrijd je het maximumbedrag, dan kun je de nalatenschap niet meer verwerpen of aanvaarden onder voorrecht van boedelbeschrijving. Je aanvaardt dan automatisch de nalatenschap met de eventuele schulden van de overledene.

2. Vrijmaken van de geblokkeerde rekeningen

Om geld vrij te maken heb je een attest van erfopvolging of een akte van erfopvolging nodig. Dit attest of deze akte vermeldt wie de erfgenamen zijn.

De ontvanger van het registratiekantoor of notaris gaan ook na of er geen fiscale of sociale schulden zijn.

■ HET 'ATTEST' VAN ERFOPVOLGING

Het **registratiekantoor** levert dit attest snel en kosteloos af. Je hebt hiervoor een origineel uittreksel uit de overlijdensakte en het trouwboekje van de overledene nodig.

Het registratiekantoor kan het attest van erfopvolging enkel afleveren indien er:

- geen testament is;
- geen huwelijkscontract of giften tussen echtgenoten zijn;
- en geen handelingsonbekwame erfgenaam is (bv. een minderjarige, persoon onder voorlopige bewindvoerder).

Breng zeker ook het trouwboekje van de overledene mee.

Neem best vooraf contact op met het registratiekantoor. Het aanvraagformulier vind je ook op www.belgium.be.

INFO

Registratiekantoor Grimbergen

Groenstraat 51 - 1800 Vilvoorde
02 578 35 10 (kantooruren)
Openingsuren 8 - 12 u. of na telefonische afspraak
rszj.registratie.vilvoorde@minfin.fed.be

■ NOTARIËLE 'AKTE' OF ATTEST VAN ERFOPVOLGING

Bij een testament, een huwelijkscontract (giften tussen echtgenoten) of een handelingsonbekwame erfgenaam, dien je door de **notaris** een akte of attest van erfopvolging te laten opmaken.

■ ONDERZOEK NAAR FISCALE EN SOCIALE SCHULDEN VAN DE OVERLEDENE EN ERFGENAMEN

De notaris of de ontvanger van het registratiekantoor die de akte of het attest van erfopvolging opstelt, moet nagaan of de overledene of erfgenamen geen sociale of belastingsschulden hebben en vermeldt dit op de akte of het attest.

De bankrekeningen worden pas vrijgemaakt als in de akte of het attest van erfopvolging staat dat er geen schulden zijn of dat de schulden betaald zijn.

Tip: Als je nog belastingsschulden hebt, betaal je deze best eerst voordat je de opzoeken laat doen. Doe je de betaling nadien, dan vergt dit extra tijd en duurt het langer voordat de gelden kunnen vrijgemaakt worden.

■ NOTA

- Termijn: de aflevering van het attest of de akte van erfopvolging duurt zeker 4 weken.
- De aanvrager krijgt het **attest** (de attesten) toegestuurd.
- Bij elke financiële instelling waar de overledene een rekening of spaarboekje had, dien je een attest of akte van erfopvolging voor te leggen. Voorzie per instelling een uittreksel.

3. De begrafenisvergoeding

Alleen bij de ambtenaren bestaat een wettelijke begrafenisvergoeding. Want bij ambtenaren gebeurt er speciaal voor de begrafenisvergoeding een inhouding op hun bruto-pensioen.

■ AANVRAGEN

- De langstlevende echtgenoot ontvangt de begrafenisvergoeding automatisch als het overlevingspensioen ambtshalve werd toegekend.
- In de andere situaties dien je de begrafenisvergoeding zelf aan te vragen.

■ VOOR WIE

Deze begrafenisvergoeding wordt **betaald aan:**

- de echtgenoot, of bij afwezigheid hiervan:
- aan de erfgenamen in rechte lijn of bij afwezigheid hiervan:
- elke derde persoon die bewijst dat hij de begrafenis kosten heeft gedragen.

■ AANVRAAGFORMULER

De aanvraag doe je met het formulier "begrafenisvergoeding". Het aanvraagformulier kun je verkrijgen

- in de pensioenpunten
- via de gratis Pensioenlijn 1765
- via de website (webadres zie info)

INFO

Federale pensioendienst — begrafenisvergoeding

Pensioenlijn 1765 (gratis)
elke werkdag van 9 - 12 u. en van 13 - 17 u.
vrijdag tot 16 u.

Tip: hou je rijksregisternummer of
je rust- of overlevingspensioennummer bij de hand.
http://pdos-sdpsp.fgov.be/pdos/faq/faq_921.htm

4. Het ziekenfonds

■ INSCHRIJVING IN HET ZIEKENFONDS

Was je als weduwe of weduwnaar **niet zelf verzekerd**, maar via het lidmaatschap van je man/vrouw? Dan dien je een eigen lidmaatschap aan te vragen voor de terugbetaling van gezondheidszorgen.

Neem mee: het lidmaatschap van de overledene en een uittreksel uit de overlijdensakte.

Zodra het overlevingspensioen geregeld is, ontvang je van de Federale pensioendienst een notificatie waarin vermeld staat dat het pensioenattest elektronisch aan je ziekenfonds wordt overgemaakt (regeling voor privésector).

Dit is meestal vastgehecht aan de pensioenbeslissing.

■ VERHOOGDE TEGEMOETKOMING VOOR GEZONDHEIDSZORGEN

(voorkeursregeling of OMNIO-statuu).

Met deze regeling betaal je minder remgeld voor geneeskundige verzorging.

Je komt hiervoor in aanmerking als:

- je een pensioen als werknemer ontvangt (privé-, overheidsdienst of zelfstandige werknemer);
- en je bruto-inkomen een bepaald bedrag niet overschrijdt.

Bij je ziekenfonds dien je hiertoe een "verklaring op eer" in te vullen en te ondertekenen. Neem je laatste pensioenstrookje en aanslagbiljet van de belastingen mee.

INFO

Meer inlichtingen: bij je ziekenfonds

III. Pensioenen en tegemoetkomingen

1. Uitbetaling van het laatste pensioen
2. Recht op een overlevingspensioen/
of overgangsuitkering
3. Aanvraag van het overlevingspensioen
4. Voorschotten op het pensioen
5. Renten en tegemoetkomingen

Er bestaan meerdere pensioenstelsels met verschillende regels.

- **Voor de overledene die als werknemer een pensioen ontving van de Federale pensioendienst, verwittigt het gemeentebestuur de dienst.**
- **Bij een ambtenarenpensioen dien je in sommige gevallen zelf de instelling te verwittigen.**
- **Ontving de overledene nog geen rustpensioen? De echtgeno(o)t(e) dient dan een overlevingspensioen aan te vragen binnen de 12 maanden na het overlijden (om het overlevingspensioen met terugwerkende kracht naar de datum van overlijden te onderzoeken).**

1. Uitbetaling van het laatste pensioen

■ AAN DE ECHTHENOOT/ECHTGENOTE

- **Bij een pensioen van de Federale pensioendienst loontrekkende privésector of zelfstandige**

Valt de datum van het overlijden **na** de stortingsdatum van het pensioen, dan mag de langstlevende echtgenoot het pensioenbedrag behouden.

De pensioenkas regelt automatisch de betaling van het laatste pensioen aan de overlevende partner (op voorwaarde dat je op hetzelfde adres woont).

Let wel: Als beide echtgenoten een apart pensioen van een verschillende pensioenkas kregen, moet je dit zelf aanvragen.

- **Bij een overheidspensioen**

De langstlevende echtgenoot heeft steeds recht op het pensioen van de maand van overlijden. De wezen kunnen hierop aanspraak maken indien zij door dit overlijden recht hebben op een overlevingspensioen.

■ VOOR DE ANDERE ERFGENAMEN

Valt de datum van het overlijden voor de betaaldatum van het pensioen, dan hebben de andere erfgenamen (andere dan de langstlevende echtgenoot en de wezen) geen recht op het pensioen van de maand van het overlijden.

Voor **achterstallige** pensioenbedragen, moet je binnen het jaar een schriftelijke aanvraag doen.

2. Recht op een overlevingspensioen of een overgangsuitkering

Het overlevingspensioen is een pensioen dat de langstlevende echtgeno(o)t kan krijgen op basis van de beroepsactiviteit van de overleden huwelijkspartner.

■ OVERLEVINGSPENSIOEN: TWEE VOORWAARDEN

De langstlevende huwelijkspartner moet voldoen aan:

- minimum **leeftijdsvoorwaarde**
Tot 2014 was de minimumleeftijd 45 jaar. Deze leeftijd wordt jaarlijks verhoogd tot 55 jaar in 2030.
- minstens één jaar gehuwd zijn (of wettelijk samenwonen) met de werknemer op het ogenblik van het overlijden.

■ OVERGANGSUITKERING (TIJDELIJKE UITKERING)

Weduwen/weduwnaars die op het ogenblik van overlijden van de huwelijkspartner **jonger zijn dan 45 jaar** kunnen aanspraak maken op een overgangsuitkering. De leeftijd van 45 jaar wordt tegen 2025 gradueel opgetrokken tot 50 jaar.

De overgangsuitkering wordt gedurende 12 maanden (zonder kinderlast) of 24 maanden (met kinderlast) uitbetaald en mag je cumuleren met inkomen uit arbeid en sociale vergoedingen.

Het recht op overlevingspensioen of overgangsuitkering stopt wanneer je hertrouwt.

■ TOEKENNING

Het overlevingspensioen wordt **automatisch** toegekend als de overleden echtgeno(o)t(e) reeds een rustpensioen genoot en dit vanaf de maand die volgt op de maand van het overlijden.

Ontving de overleden echtgeno(o)t **nog geen rustpensioen**?
Dan dien je een aanvraag te doen binnen de 12 maanden na het overlijden.

3. Aanvraag overlevingspensioen

Voor alle inlichtingen is er het **gratis nummer: 1765**.
De federale pensioendienst (FPD) schakelt je door naar de juiste dienst voor werknemers, zelfstandigen en ambtenaren.

AANVRAGEN

- loontrekkenden en zelfstandigen
 - bij de pensioendienst van je gemeentebestuur;
 - bij de Federale Pensioendienst in een gewestelijk kantoor of tijdens een zitdag;
 - online via de website www.pensioenaanvraag.be.
- ambtenaren
 - bij de Federale Pensioendienst
 - online via de website www.pensioenaanvraag.be

4. Voorschotten op het pensioen

Als je lang op de uitbetaling van je pensioen moet wachten en je daardoor in financiële moeilijkheden geraakt, kun je aan het OCMW voorschotten vragen.

Neem contact op met de sociale dienst van het OCMW.
Zodra je van de pensioenkas de pensioenachterstallen ontvangt, betaal je de voorschotten terug aan het OCMW (zie deel VII blz. 42).

5. Renten en tegemoetkomingen

Ontving de overledene één of andere tegemoetkoming, rente of toelage (vb. tegemoetkoming hulp aan bejaarden, mindervalide, vergoeding wegens arbeidsongeval,..)?

Verwittig deze diensten met een uittreksel uit de overlijdensakte.

Verdere inlichtingen over het pensioen

De dienst welzijn (pensioendienst) van de gemeente kan je inlichtingen geven bij de regeling van het pensioen of overlevingspensioen.

Breng een strookje van de uitkering mee.

INFO

Gemeentehuis: dienst welzijn

Prinsenstraat 3, 1850 Grimbergen, 02 260 12 69

Open: elke werkdag: 8 - 11.30 u.

en donderdagavond: 16.30 - 19.15 u.

e-mail: gemeentebestuur@grimbergen.be

website: www.grimbergen.be > gemeentediensten

Pensioendiensten

Federale pensioendienst
voor alle inlichtingen is er het **gratis nummer: 1765**.

Zij schakelen je door naar de juiste dienst voor werknemers, zelfstandigen of ambtenaren.

www.onprvp.fgov.be/nl

IV. De nalatenschap

1. Bestaat er een testament?
2. Aanvaarding of verwerping van de nalatenschap?
3. De aangifte van de nalatenschap
4. De erfbelasting
5. De verdeling van de nalatenschap

1. Bestaat er een testament?

Een testament dat bij een notaris is opgemaakt, wordt geregistreerd in een centraal register.

Het testament zelf wordt bij de notaris bewaard.

■ TESTAMENT BIJ NOTARIËLE AKTE

De overledene liet een testament bij notariële akte opmaken. Neem dan contact op met een notaris.

■ NAVRAAG OVER BESTAAN TESTAMENT

Weet je niet of jouw overleden familielid een testament heeft laten opmaken of welke notaris het bewaart?

Dan kun je navraag doen bij:

Het Centraal register voor testamenten

Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat, CRT
Bergstraat 30-34, 1000 Brussel, 02 505 08 11
crt@fednotr.be - www.notarlis.be

Om dit op te vragen, stuur je je aanvraag met een uittreksel uit de overlijdensakte. Deze opzoeking is kosteloos.

Deze instantie kan je zeggen of er een testament bestaat en welke notaris het bewaart. Om de inhoud van het testament te kennen, richt je je tot een notaris.

■ EIGENHANDIG GESCHREVEN TESTAMENT

Jouw overleden familielid kan ook een eigenhandig geschreven testament hebben gemaakt, dat niet gekend is bij een notaris of bij het registratiekantoor.

De persoon die een eigenhandig geschreven testament bezit, laat dit best registeren bij de notaris.

De notaris stelt hiervan een proces-verbaal op en legt een eensluidend afschrift neer bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van de laatste woonplaats van de overledene.

2. Aanvaarding of verwerping van de nalatenschap

Als de overledene meer schulden dan bezittingen nalaat, kun je de nalatenschap:

- **aanvaarden,**
- **verwerpen,**
- **bij twijfel de nalatenschap aanvaarden**
'onder voorrecht van boedelbeschrijving'.

■ JE AANVAARDT DE ERFENIS

De nalatenschap omvat de bezittingen, maar ook de schulden die de overledene nalaat. Als je de erfenis **aanvaardt** moet je ook al de schulden van de overledene betalen.

Op de erfenis dien je erfbelasting te betalen (zie blz. 27).

■ JE AANVAARDT ONDER VOORRECHT VAN BOEDELBSCHRIJVING

Bij twijfel of de erfenis niet meer schulden dan bezittingen omvat, kun je de erfenis 'aanvaarden onder voorrecht van boedelbeschrijving'.

Het voordeel van 'de aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving' is dat de erfgenaam nooit met zijn eigen middelen moet instaan om de schulden van de overledene te betalen en als er toch een saldo overblijft, zal hij hierin mogen delen.

Deze wijze van aanvaarding is verplicht voor de erfgenamen die onbekwaam zijn, zoals minderjarigen, om hen te beschermen tegen de nadelige financiële gevolgen van een erfenis.

Ook hier geldt de erfbelasting (zie blz. 27).

Aanvraag: Je moet **binnen de 3 maanden** na het overlijden een aanvraag indienen bij de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg van het rechtsgebied waar de overledene woonde. Je kan dit doen rechtstreeks bij de griffie of bij een notaris naar keuze.

De griffie stelt een akte op die moet gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad om schuldeisers en legatarissen toe te laten zich kenbaar te maken. De kosten dien je cash te betalen.

Stukken voor te leggen aan de griffie:

- kopie van de overlijdensakte;
- naam en adres van de persoon (meestal notaris) die de inventaris zal opstellen.

Na publicatie in het Belgisch Staatsblad is er een termijn van 3 maanden voorzien om zich te laten kennen bij de aangestelde persoon (meestal notaris) en een boedelbeschrijving op te maken.

Let op: Wanneer je aanvaard hebt onder voorrecht van boedelbeschrijving, kun je niet meer verwerpen.

■ JE KUNT DE NALATENSCHAP OOK VERWERPEN

Let op: Je mag de nalatenschap niet eerst aanvaard hebben of handelingen van aanvaarding gesteld hebben (bv. reeds het huis van de overledene leegmaken).

Hoe? De verwerping moet uitdrukkelijk gebeuren.

Je legt hiervoor een verklaring af op de Rechtbank van Eerste Aanleg van de woonplaats van de overledene met een kopie van de overlijdensakte.

Door de nalatenschap te verwerpen word je niet meer aanzien als erfgenaam. Je hoeft de schulden niet te betalen, maar je hebt dus ook geen recht op de bezittingen.

INFO

Inlichtingen aanvaarding en verwerping nalatenschap
Rechtbank van Eerste Aanleg

Burgerlijke Zaken - Griffie van nalatenschappen
Gebouw Montesquieu
Quatre-Brasstraat 13
1000 Brussel
02 508 63 89

3. De aangifte van de nalatenschap

Als je erft, ben je verplicht dit aan te geven.

Had de overledene zijn fiscale woonplaats in het Vlaams Gewest dan stuur je het aangifteformulier van nalatenschap naar de Vlaamse belastingdienst - erfbelasting.

■ WAARUIT BESTAAT DE AANGIFTE VAN NALATENSCHAP?

De aangifte van de nalatenschap is een overzicht over de activa en passiva van de overledene op de datum van het overlijden. De aangifte dient onder meer om de fiscus toe te laten de onroerende goederen juist te noteren en de erfbelasting te berekenen. (In Vlaanderen werd de naam successierechten vervangen door erfbelasting).

■ BINNEN DE 4 MAANDEN

Het aangifteformulier moet je binnen de 4 maanden na het overlijden indienen. De termijn wordt verlengd tot 5 maanden bij overlijden in een ander land van de Europees Economische ruimte en tot 6 maanden bij overlijden buiten Europees Economische ruimte.

Elke erfgenaam kan dit afzonderlijk doen, maar meestal wordt één gezamenlijke aangifte opgesteld.

■ OPSTELLING VAN DE AANGIFTE VAN NALATENSCHAP

De erfgenamen mogen zelf de aangifte opstellen of kunnen hiervoor naar een notaris gaan.

De aangifte moet ondermeer volgende **elementen** bevatten:

- de volledige identiteit en het nationaal nummer van de erfgenamen en van de aangetrouwde erfgenamen indien ze gehuwd zijn volgens het stelsel van de algemene gemeenschap van goederen;
- de erfopvolging (dit is de wijze waarop de nalatenschap toekomt aan de verschillende erfgenamen en staat in het attest of de akte erfopvolging zie blz. 11);
- de erfgenamen vermelden ook of zij gehuwd waren met een huwelijkscontract. Zo ja: datum contract, naam van de notaris en stelsel vermelden;

- de opsomming van de goederen én schulden (o.a. begrafenis-kosten), die van de nalatenschap en huwelijksgemeenschap deel uitmaken. De goederen moeten geschat worden op hun verkoopwaarde op de dag van het overlijden;
- een aantal fiscale verklaringen.

Nieuw: Bij de opsomming van de goederen en schulden kunnen de erfgenamen ook werken met een kostenforfait (1.500 euro) en een begrafenis-kostenforfait (6.033,49 euro voor aanslagjaar 2016). Je hebt de keuze. Dit heeft als voordeel dat je niet een hele opsomming moet maken van de kosten.

■ VRIJSTELLING

Als de nalatenschap slechts roerende goederen van geringe waarde omvat en als het om een erfenis in rechte lijn gaat, dan kun je **vrijstelling van aangifte vragen**.

■ WAAR?

Het aangifteformulier moet ondertekend worden door de indieners of hun gemandateerde en moet verstuurd worden naar: Vlaamse Belastingdienst – Erfbelasting

INFO

Vragen

- gratis nummer 1700
- voor een afspraak in een van de kantoren: tel. 1700

Model-aangifteformulier:

<http://belastingen.vlaanderen.be>

Aangifteformulier nalatenschap

ondertekend verzenden naar
Vlaamse belastingdienst - Erfbelasting
Vaartstraat 16, 9300 Aalst

4. Erfbelasting

Vlaanderen heeft het begrip successierechten vervangen door de nieuwe benaming 'erfbelasting'. Erfbelasting is een vorm van belasting op de goederen die je erft.

■ BERREKENING

De erfbelasting wordt berekend **op de nettowaarde** van je erfdeel. De te betalen erfbelasting verschilt volgens:

- de grootte van het geërfde deel en
- je verwantschap met de overledene.

■ ERFBELASTING: SCHIJVEN, VRIJSTELLING, VERMINDERING

In Vlaanderen bestaan **voor erfgenamen in rechte lijn** (grootouders > ouders > kinderen), tussen echtgenoten en tussen wettelijk samenwonenden, alsook sommige situaties van feitelijk samenwonen, drie schijven van erfbelasting.

Belastingsschijf	tarief
van 0,01 tot 50.000 euro	3%
van 50.000 tot 250.000 euro	9%
vanaf 250.000 euro	27%

- Het erfbelastingstarief wordt **afzonderlijk** toegepast op de nettowaarde van de roerende en van de onroerende goederen. Door de opsplitsing kun je twee maal van het laagste tarief genieten.
- Er bestaat een gunsttarief voor kleinere nalatenschappen.
- Voor kinderen jonger dan 21 jaar wordt een vermindering toegepast.
- De gezinswoning is vrijgesteld van erfbelasting voor de langstlevende partner (zowel voor gehuwden als voor wettelijk en feitelijk samenwonenden).

■ BETALING BINNEN 2 MAANDEN

Je dient de erfbelasting te betalen **binnen de 2 maanden na het krijgen van het aanslagbiljet**. Hou de betaaltermijnen goed in de gaten.

Betaal je te laat, dan moet je immers een belastingverhoging betalen en die kan aanzienlijk hoger uitvallen dan de vroegere intresten. De nalatigheidsintresten bestaan nog steeds en beginnen te lopen vanaf twee maanden na de verzendingsdatum van het aanslagbiljet.

5. De verdeling van de nalatenschap

■ WETTELIJKE VOLGORDE

De verdeling gebeurt volgens de wettelijke erfopvolging. De huwelijkspartner, de kinderen en de ouders (als er geen kinderen zijn), genieten een wettelijke bescherming. Het geërfde deel hangt af van het aantal kinderen.

Indien de erflater een testament heeft opgesteld, kan afgeweken worden van de wettelijke volgorde. Hiervoor ga je best langs bij de notaris, want ook bij het opstellen van een testament moeten regels gevolgd worden.

Voor onroerende goederen moet er een authentieke akte opgesteld worden door de notaris.

■ MINDERJARIGEN

Als er minderjarigen zijn, gebeurt de minnelijke verdeling onder het voorzitterschap van de vrederechter. Je kunt ook wachten tot alle erfgenamen meerderjarig zijn, zodat de verdeling zonder deze formaliteiten mogelijk is.

INFO

Inlichtingen over nalatenschap en erfenisregeling

- Voor je specifieke situatie wend je je best tot een **notaris**.
- **De Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat** beschikt over praktische informatiebrochures.
Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat
Bergstraat 30-34, 1000 Brussel
 - 02 505 08 61
 - 02 505 08 11 (algemeen nummer)www.notaris.be

V. Specifieke situaties

1. Gevolgen voor de minderjarige kinderen
2. Overlijden van een kind
3. Overlijden na een arbeidsongeval
of een beroepsziekte
4. Overlijden door een verkeersongeval,
verdacht of gewelddadig overlijden
5. Overlijden in het buitenland

1. Gevolgen voor de minderjarige kinderen

Verhoogde wezenbijslag

Voogdij over de minderjarige kinderen

■ VERHOOGDE WEZENBIJSLAG

Een kind van wie één of beide ouders overlijdt, heeft **recht** op de wezenbijslag. De wezenbijslag is een verhoogd bedrag zolang de overblijvende ouder geen nieuw gezin vormt. Je ontvangt de wezenbijslag vanaf de maand die volgt op de datum van overlijden.

Voorwaarden

Het moet een wettelijk erkend of geadopteerd kind van de overleden ouder zijn.

Als de overleden of overlevende ouder in het jaar voor het overlijden niet heeft gewerkt en geen uitkering kreeg, dan kan iemand anders in het gezin in hun plaats het recht op wezenbijslag openen.

Het recht op de verhoogde wezenbijslag **stopt** als de overlevende ouder hertrouwt of gaat samenwonen. Als de ouder terug alleen gaat wonen of scheidt, dan is er opnieuw recht op de verhoogde wezenbijslag.

Aanvraag

Aanvraag van de verhoogde wezenbijslag is meestal niet nodig. Het kinderbijslagfonds wordt **automatisch** van het overlijden verwittigd door de Kruispuntbank.

Als je niet automatisch de verhoogde wezenbijslag ontvangt, vul dan de 'aanvraag om wezenbijslag' in. Het kinderbijslagfonds onderzoekt of er recht is.

Bij een overlijden in het buitenland moet je het kinderbijslagfonds een attest bezorgen.

FAMIFED

Federaal agentschap voor kinderbijslag

Trierstraat 70, 1000 Brussel
www.famifed.be

- algemene vragen over kinderbijslag: 0800 94 434
- vragen over een specifiek kinderbijslagdossier:
tel. 02 237 21 11

■ DE VOOGDIJ OVER MINDERJARIGE KINDEREN

De **overlevende ouder** blijft automatisch het ouderlijk gezag uitoefenen, zoals vóór het overlijden van zijn/haar partner.

Enkel bij het overlijden van de langstlevende ouder of de enige ouder richt de vrederechter de voogdij in.

De gemeente verwittigt hiertoe het vredegerecht.

2. Overlijden van een kind

■ WIE VERWITTIGEN

Informeer

- het kinderbijslagfonds alsook
- de school en verenigingen waar het kind lid van was.

Meldt het overlijden best zo snel mogelijk aan de instanties waarvan je sociale voordelen krijgt, die rekening houden met je gezinssamenstelling.

■ VERZEKERING

Afhankelijk van de omstandigheden van overlijden kun je aanspraak maken op de familiale- of schoolverzekering.

■ PRATEN OVER HET VERLIES

Kunnen praten over het verlies van het kind is voor de ouders en het gezin vaak een grote steun om er geleidelijk mee te leren leven.

- De zelfhulpgroep **Ouders van een overleden kind** staat open voor ouders die een kind verloren hebben. Je kunt er contacten leggen en ervaringen uitwisselen met andere ouders die in gelijkaardige situaties vertoeven. Jaarlijks is er een landelijke ontmoetingsdag waarbij er ook een kinderprogramma is voor de broers en zussen. Ze voorzien ook een tijdschriftje 't Vergeet-mij-nietje.

INFO

Zelfhulpgroep ouders van een overleden kind

Contactpersoon Vlaams-Brabant: Christine Langouche
016 89 07 56 — christine.langouche@pandora.be
www.ovok.be

Praatgroep Vlaams-Brabant regio Nossegem

Bijeenkomst op zaterdagmiddag
Contactpersoon Rachel Storms, 016 56 37 62
rachel.storms@skynet.be

- Ouders van verongelukte kinderen**
Lotgenotenvereniging van families van jonge verkeersslachtoffers met als doel hulp en steun te verlenen.

INFO

Zelfhulpgroep ouders van verongelukte kinderen

Haachtsesteenweg 1405, 1130 Brusseléeon, 02 427 75 00
info@ovk.be - www.ovk.be

Contactpersonen **Vlaams-Brabant:**
Annemie Hemelaers (Rotselaar), 016 58 05 39
annemie.hemelaers@skynet.be

Willy Kerremans (Wolvertem), 02 269 38 29
willy@kerremans.be

3. Overlijden na een arbeidsongeval of beroepsziekte

■ NA EEN ARBEIDSONGEVAL

Is het overlijden het gevolg van een ongeval op het werk of op de weg van en naar het werk? Dan voorziet de arbeidsongevallenwet een aantal vergoedingen.

▪ Welke kosten?

De verzekeraar vergoedt de kosten voor de overbrenging van de overledene naar de plaats van de begrafening en verzorgt ook de administratieve formaliteiten. De vergoeding voor de begrafeniskosten is forfaitair.

▪ Voor wie?

De overlevende echtgenoot of de wettelijk samenwonende partner en de kinderen die recht hebben op kinderbijslag. De echtgenoot kan op elk ogenblik het derde in kapitaal aanvragen. De cumulatie met het pensioen is beperkt.

Indien aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan kunnen ook de ex-echtgenoot, de ouders, de kleinkinderen en de broers en zussen rechthebbenden zijn.

Nota: Zelfstandigen hebben vaak een persoonlijke verzekering die een bedrag voorziet bij overlijden door een ongeval.

INFO

Fonds voor Arbeidsongevallen

Troonstraat 100, 1050 Brussel, 02 506 84 11 (9 - 16 u.)

- Het fonds staat de nabestaanden bij voor het verkrijgen van hun rechten.
- Je kunt ook terecht bij de sociale dienst van het fonds
02 506 84 94 op donderdag 9 - 12 u. en 13.15 - 16 u.

inspect@faofat.fgov.be - www.faofat.fgov.be

■ NA EEN BEROEPSZIEKTE

Als het overlijden het gevolg is van een erkende beroepsziekte verschaft de beroepszietewet een aantal vergoedingen: een vergoeding voor de begrafenis kosten, een rente voor de echtgenoot en voor minderjarige kinderen.

Deze rente kan gecumuleerd worden met een loon of pensioen. Verwittig het Fonds voor beroepsziekten.

INFO

Fonds voor beroepsziekten - dienst overlijden

Sterrenkundelaan 1, 1210 Brussel
02 22 66 310 (9 - 12 u. en 13 - 16 u.)

overlijden@fbz.fgov.be
www.fmp-fbz.fgov.be

4. Overlijden door verkeersongeval, verdacht of gewelddadig overlijden

Bij een overlijden door een verkeersongeval of een verdacht of gewelddadig overlijden (bv. moord of zelfmoord), wordt de **lokale politie** verwittigd, die het parket op de hoogte brengt.

Het **parket van de Procureur des Konings** stelt een onderzoek in naar de doodsoorzaak. De overledene blijft ter beschikking van het parket tot het de toelating tot begraving geeft.

Als een derde persoon aansprakelijk is voor het ongeval, dien je best een eis tot schadeloosstelling in tegen deze persoon. De organisatie Rondpunt verstrekt toegankelijke informatie aan iedere betrokkene bij een verkeersongeval.

INFO

Rondpunt vzw

www.rondpunt.be
tel.03 205 74 80 info@rondpunt.be

5. Overlijden in het buitenland

■ OVERLIJDENSAKTE

Overlijdt een Belgisch familielid in het buitenland?
De FOD Buitenlandse Zaken kan tussenkomen voor het aanvragen van een buitenlandse akte van overlijden.

Hoe? Je dient hiervoor een aanvraag te doen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de laatste woonplaats van de overledene in België.

Kosten: De kosten die hieraan verbonden zijn dien je wel te dragen. Het gaat om eventuele lokale rechten, vertaling, legalisatie. Je dient hiervoor een voorschot te storten.

■ BEGRAVING

De **familie bepaalt de bestemming** van het stoffelijk overschot. Ze neemt de beslissingen voor begraafing ter plaatse of in België eventueel in samenspraak met het ziekenfonds of reisbijstandsverzekering van de overledene.

De Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken en het beroepsconsulaat van België kunnen hulp bieden bij het verstrekken van inlichtingen alsook bij de repatriëring.

INFO

FOD Buitenlandse Zaken

Karmelietenstraat 15, 1000 Brussel, 02 501 81 11

- dienst Noodbijstand C1.1:
voor info over de procedure van repatriëring;
- dienst Rechterlijke Zaken:
voor info over de omstandigheden van het overlijden;
- dienst Burgerlijke Stand C3.2.:
voor inlichtingen over de overlijdensakte.

e-mail: info@diplobel.fed.be

www.belgium.be/nl/familie/overlijden/in_het_buitenland

Of bij de begrafenisondernemer

VI. Praktische informatie

1. Afstaan van organen
2. Personenbelasting
3. Auto en andere motorvoertuigen
4. Uitvaartverzekering

1. Afstaan van organen

Bij overleden personen mogen de organen weggenomen worden, tenzij er verzet wordt aangetekend.

■ WETTELIJKE REGELING

In ons land mogen bij overleden personen de organen weggenomen worden.

Dit kan niet indien de betrokkene hiertegen vooraf verzet heeft aangetekend op het gemeentehuis (dienst bevolking).

Het staatssecretariaat van Volksgezondheid heeft een lijst van personen die **verzet** aantekenden alsook van de personen die uitdrukkelijk hun toestemming verleenden.

Het ziekenhuis kan overgaan tot het wegnemen van organen maar dient eerst deze lijst te raadplegen.

Als geen verzet of uitdrukkelijke toestemming gegeven werd door de overledene, is verzet van de directe familieleden nog mogelijk. De familie moet hiertoe wel zelf het initiatief nemen.

INFO

Gemeentehuis – Dienst Bevolking

Prinsenstraat 3, 1850 Grimbergen, 02 260 12 79

Open: 8 - 11.30 u. alsook
donderdagavond 16.30 - 19.15 u.
woensdagsnamiddag 13 - 16 u.

e-mail: bevolking@grimbergen.be
www.grimbergen.be > gemeentediensten

2. Personenbelasting

Voor het jaar van overlijden moet er nog een belastingaangifte gebeuren voor de inkomsten van de overledene. Hiervoor moet je een afzonderlijke aangifte doen voor de overlevende en de overleden echtgenoot.

■ AFZONDERLIJKE AANGIFTE

Voor het inkomstenjaar waarin één van de echtgenoten overleed, moet een afzonderlijke aangifte worden ingediend voor de overledene en overlevende echtgenoot.

Voor het jaar van overlijden worden ze fiscaal als alleenstaande beschouwd. (Maar als dit interessanter is kun je een gemeenschappelijke aanslag vragen).

■ BELASTING

Elke echtgenoot of echtgenote wordt belast op

- de inkomsten die hij/zij persoonlijk heeft verkregen;
- de helft van de inkomsten die tot de huwelijksgemeenschap behoren.

De kinderen of andere personen ten laste mag je niet dubbel aangeven. Dus niet en op de aangifte van de nalatenschap, en op de aangifte van de overlevende. Het is verplicht een keuze te maken.

Als een van de echtgenoten geen inkomen heeft, kan een huwelijksquotiënt worden toegekend.

■ INDIENEN AANGIFTE

Voor de overleden persoon wordt de **aangifte ingediend** door de erfgenamen of de daartoe aangestelde lasthebber.

INFO

Controle personenbelasting

Groenstraat 51, 1800 Vilvoorde
02 57508 60 (9 – 12 u.)

<http://financien.belgium.be/nl/particulieren/gezin/overlijden/belastingaangifte>

3. Auto en andere motorvoertuigen

■ JE WENST HET VOERTUIG TE BEHOUDEN

Door wie

Alleen de overlevende echtgenoot of echtgenote, de wettelijk samenwonende of één van de kinderen kan de kentekenplaat (het Europese model) op zijn/haar naam laten overschrijven.

Regeling

Bezorg hiertoe binnen een **termijn van 4 maanden** aan Federale overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer

1. het formulier "Aanvraag tot inschrijving van een voertuig" en een vignet van de verzekeringsmaatschappij;
2. een uittreksel uit de overlijdensakte met ofwel een recent afschrift van de huwelijksakte, een uittreksel van de geboorteakte van het kind of een recent attest van wettelijke samenwoning;
3. Als je het voertuig van de overledene samen met de kentekenplaat overdraagt, is een vignet van de autokeuring niet nodig. Wordt het voertuig van de overledene ingeschreven onder een totaal nieuwe kentekenplaat, dan is de administratieve keuring vereist.

Verkeersbelasting

Bij overdracht van een kentekenplaat blijft de gewone verkeersbelasting doorlopen.

De belasting op inverterstelling (BIV) wordt niet opnieuw gevraagd bij overdracht op naam van de wettige echtgenoot (als BIV door de overledene werd betaald). In de andere gevallen is de BIV wel verschuldigd.

■ JE BEHOUDT HET VOERTUIG NIET

Je dient de kentekenplaat van het voertuig zo vlug mogelijk en ten laatste **binnen de 4 maanden** terug te sturen naar: Federale overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer, dienst schrappingen.

Bpost haalt de kentekenplaten op bij de Fod Mobiliteit en Vervoer. Bpost staat in voor de schrapping van de kentekenplaten.

Je kunt de kentekenplaat ook tegen betaling laten schrappen in een postkantoor. De kentekenplaat wordt dan onmiddellijk geschrapt en je krijgt een bewijs van schrapping.

De verkeersbelasting blijft verschuldigd zolang de kentekenplaat niet geschrapt is.

INFO

FOD Mobiliteit en Vervoer

Dienst voor inschrijving voertuigen (DIV)
Vooruitgangsstraat 56, 1210 Brussel

- 02 277 31 11
- infodesk 02 277 30 50
- info@mobiliteit.fgov.be
- www.mobiliteit.belgium.be

[http://mobiliteit.belgium.be/nl/wegverkeer/
inschrijving_van_voertuigen/schrapping_annulatie](http://mobiliteit.belgium.be/nl/wegverkeer/inschrijving_van_voertuigen/schrapping_annulatie)

Je verzekeringsmaatschappij

■ VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ

Verwittig ook de **verzekeringsmaatschappij** waar het voertuig verzekerd is. Bij het uit verkeer nemen van het voertuig, betaalt de maatschappij de premie voor de maanden dat het voertuig nog verzekerd is terug.

4. Uitvaartverzekering

Steeds meer mensen sluiten een verzekering af voor de betaling van de kosten van de uitvaartplechtigheid.

Informeer je degelijk voor je een beslissing neemt.

INFO

Voor inlichtingen

kun je terecht bij de begrafenisondernemer

VII. Hulp voor de nabestaanden

1. Hulp van het OCMW
2. Begeleidende hulp
3. Zelfhulpgroep Ouders van een overleden kind
4. Ondersteuning voor kinderen en jongeren
5. Zelfhulpgroep voor weduwen/weduwnaars
6. Voor nabestaanden na zelfdoding

1. Hulp van het OCMW

Zit je met vragen of heb je het moeilijk?

De maatschappelijk assistenten kunnen samen met jou naar een oplossing zoeken. Ze zijn gehouden aan het beroepsgeheim.

Het OCMW Grimbergen is er voor alle mensen van onze gemeente. Onze dienst algemeen maatschappelijk werk kan je ondersteuning geven alsook helpen bij administratieve regelingen, financiële moeilijkheden, juridisch vragen, enz.

Voor een oudere persoon die alleen komt te staan en niet meer kan zorgen voor de huishoudelijke taken, kan het OCMW praktische hulp bieden.

OCMW Grimbergen

Verbeytstraat 30, 1853 Grimbergen, 02 267 15 05
info@ocmw-grimbergen.be
www.ocmw-grimbergen.be

INFO

Openingsuren

maandag	9 - 12 u.	en	14 - 15.30 u.
dinsdag	9 - 12 u.	en	14 - 15.30 u.
woensdag	9 - 12 u.	en	14 - 15.30 u.
donderdag	9 - 12 u.	en	14 - 15.30 u. 17.30-19.30 u.
vrijdag	9 - 12 u.		

■ ALGEMEEN MAATSCHAPPELIJK WERK

Iedereen met vragen over sociale en financiële hulp: maatschappelijk assistenten 02 267 15 05

■ KINDEREN

- Dienst voor onthaalouders
- Opvoedingsondersteuning
- Andere kinderopvang

Voor vragen over deze diensten: 02 267 15 05

■ THUISZORG

- Ondersteuning mantelzorgers
Thuiswacht
Dagverzorging
Maaltijden
Huishoudelijke hulp
Klusjesdienst
Voetverzorging

Voor vragen over deze diensten:
OCMW thuiszorgpunt 0491 71 72 00
(elke werkdag 9 - 12 u.)

- Dienstencentrum Ter Borre
St. Amandsplein 7, 1853 Grimbergen, 02 267 38 50
Openingsuren ontmoetingsruimte:
elke werkdag van 11 – 18 u.

■ OUDERENZORG

- Serviceflats Ter Borre
St. Amandsplein 7, 1853 Grimbergen, 02 267 38 50
- Woonzorgcentrum Ter Biest
Chrysantenlaan 50, 1850 Grimbergen, 02 269 28 46
- Kortverblijf: voor vragen 02 269 28 46

2. Begeleidende hulp

■ CENTRUM GEESTELIJKE GEZONDHEIDZORG

Het centrum voor geestelijke gezondheidszorg AHASVERSUS te Grimbergen kan je begeleiden bij de verwerking van je rouwproces.

Wanneer je het overlijden moeilijk aankunt of de eigen omgeving weinig of niet beschikbaar is, kun je terecht op het centrum voor geestelijke gezondheidszorg Ahasversus.

Voor de nabestaanden is de rouwverwerking vaak moeilijker in situaties van:

- plots overlijden;
- overlijden van een kind;
- overlijden na een ziekte die veel zorg opeiste;
- een moeilijke relatie.

INFO

Centrum voor geestelijke gezondheidszorg Ahasversus

Ruwaal 12, 1850 Grimbergen, 02 80 101 80
(zijstraat van de Beigemsesteenweg 35)
Elke werkdag: 8.30 - 16.30 u.

grimbergen@ahasverus.be - www.ahaversus.be

■ HUIS VAN DE MENS

Voor **morele dienstverlening** kun je ook terecht bij het huis van de mens. Het centrum verleent morele bijstand aan mensen met zingevingsvragen, helpt bij de invulling van vrijzinnige plechtigheden (o.a. afscheid), adviseert bij het opstellen van euthanasieverklaringen.

INFO

Huis van de mens Vilvoorde

Frans Geldersstraat 23-25, 1800 Vilvoorde, 02 253 78 54
Open elke werkdag 9 - 16.30 u.

vilvoorde@demens.nu - www.demens.nu

3. Zelfhulpgroep: Ouders van een overleden kind

Voor informatie en contactadressen:
zie blz. 31-32 bij de rubriek 'Overlijden van een kind'.

4. Ondersteuning voor kinderen en jongeren

Kinderen en jongeren voelen zich vaak heel eenzaam in hun verdriet als ze iemand verliezen die hen heel dierbaar is.

■ MISSING YOU PRAATGROEP

Praten helpt om met dit verdriet en alle andere gevoelens en gedachten om te gaan.

Missing You zet zich in voor rouwende kinderen, jongeren en jongvolwassenen door hen samen te brengen waar ze openhartig en zinvol kunnen praten over verdriet, rouw en verlies.

Ze organiseren maandelijkse **gespreksgroepen** waar ze op een curatieve manier met het rouwverhaal aan de slag gaan. Deze praatgroepen zijn verspreid over heel Vlaanderen. Deelname aan de praatgroep is gratis.

Missing You organiseert daarnaast ook een jaarlijkse ontmoetingsdag, uitstappen en een rouwkamp.

INFO

Missing You vzw

Meer info en data:
www.missingyou.be

0488 24 92 90
info@missingyou.be

5. Zelfhulp voor weduwen/weduwnaars

Personen die door eenzelfde ervaring zijn getroffen, kunnen voor elkaar een belangrijke steun betekenen.

Bij het verlies van een partner voel je je vaak ontredderd. Als achtergebleven partner komt je er alleen voor te staan. Soms geraak je in een isolement waar je moeilijk alleen uitkomt. Als lotgenoten weet je wat het betekent man of vrouw te verliezen en kun je elkaar vanuit deze ervaring bijstaan.

■ VERENIGING VOOR WEDUWEN EN WEDUWNAARS

Deze Nederlandstalige vereniging wil een steun bieden aan mensen bij het verlies van hun partner.

De vereniging organiseert ontspannings- en ontmoetings-activiteiten. Het biedt je de mogelijkheid opnieuw naar buiten te treden, steun te vinden bij lotgenoten, zodat je niet blijft haperen in een isolement.

INFO

Weduwen-Weduwnaars Werking Vilvoorde

Willy Van Rensbergen, A. Deboecklaan 7, 1780 Wemmel
0486 67 71 83

www.weduwenenweduwnaars.be

maandelijkse samenkomsten in Vilvoorde: elke laatste woensdag van de maand.

■ CONTEMPO

ConTempo is een netwerk voor wie zijn partner verloren door overlijden en organiseert thema-avonden over rouwverwerking, tijdschrift contact,...

INFO

VZW ConTempo

Algemeen secretariaat Brugge 050 44 49 57
info@vzwcontempo.be www.vzwcontempo.be

Contactpersoon Vlaams-Brabant: Anne-Marie Kok
02 428 49 83 anne-marie_kok@hotmail.com

6. Voor nabestaanden na zelfdoding

De werkgroep Verder ondersteunt initiatieven voor nabestaanden na zelfdoding met gespreksgroepen en een jaarlijkse dag van de nabestaanden.

INFO

Werkgroep Verder gespreksgroep

Astrid Alders, Leuven, 016 31 99 99
nazelfdoding.leuven@werkgroepverder.be

CGG PassAnt, Beertsestraat 21, 1500 Halle, 02 361 21 28
info@werkgroepverder.be

www.werkgroepverder.be

Meer weten

■ NUTTIGE BOEKEN

In de gemeentelijke openbare bibliotheek vind je zowel boeken met praktische informatie als over de verwerking van het verlies van een dierbaar iemand.

INFO

Gemeentelijke openbare bibliotheek

Gemeenteplein, 1853 Grimbergen (aan het cultuurcentrum)
02 267 56 61 - 02 267 46 83
grimbergen@bibliotheek.be

maandag, dinsdag: 10 - 12 u. en 14 - 20 u.
woensdag: 12 - 20 u.
Donderdag: 10 - 12 u. en 13 - 18 u.
zaterdag 10 - 16 u.

Filiaal Grimbergen: Charleroyhoeve, 02 270 81 08
maandag en vrijdag 18 - 20 u.
woensdag 13.30 - 16.30 u. en zaterdag 10 - 12.30 u.

Website

[www.grimbergen.be /bibliotheek](http://www.grimbergen.be/bibliotheek)

■ ENKELE WEBSITES

- www.rouwzorgvlaanderen.be: zorg om mensen in rouw
- www.vzwcontempo.be: werking voor partnerverlies
- www.ovok.be: ouders van een overleden kind
- www.ovk.be: ouders van verongelukte kinderen
- www.zelfdoding.be: nabestaanden na zelfdoding
- belastingen.vlaanderen.be: over erfbelasting
- www.notaris.be: over erven en schenken
- www.rondpunt.be: ijvert voor een goede opvang van alle verkeersslachtoffers in Vlaanderen.
- www.vlaanderen.be/slachtofferhulp: ondersteunt slachtoffers

De brochure kwam tot stand met de steun van de Grimbergse begrafenisondernemers

- **NV Willems** **02 267 17 97**
de Villegasstraat 1, 1853 Strombeek-Bever
info@begravenissen-willems.be
- **NV De Hertogh - Grimbergen** **02 270 81 00**
Wolvertemsesteenweg 11, 1850 Grimbergen
info@de-hertogh.com
website: www.de-hertogh.com
- **BVBA De Hertogh** **02 269 13 59**
Kruisstraat 25, 1851 Humbeek

Heb je opmerkingen of aanvullingen bij de brochure? Laat het ons weten.

OCMW Grimbergen, Dienst communicatie

Verbeytstraat 30, 1853 Grimbergen, 02 267 15 05

contactpersoon: Agnes Penninckx

communicatie@ocmw-grimbergen.be

website: www.ocmw-grimbergen.be

Jouw mening telt

Tips, meldingen of klachten over onze dienstverlening kun je ons meedelen. Wij staan er voor open!

OCMW
GRIMBERGEN
Verbeytstraat 30
1853 Grimbergen
tel. 02 267 15 05

**SAMEN
WERKEN
AAN
WELZIJN**

www.ocmw-grimbergen.be